

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Trismegistus Doctrinæ Christianæ Tertio Continuatus,
Seu Brevis Expositio Sciendorum De Ultima Voluntate
Hominis Christiani In Spiritualibus, Atque Temporalibus,
Methodo Morali-Theologica concinnata, ...**

Mayr, Cherubinus

Salisburgi, [ca. 1735]

§. II. Praxis Confessariorum circa expositam Doctrinam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42295

mitatem inciderit ; vel saltem prima infirmitas, postquam periculosa esse desit, recruduerit, & de novo periculosa facta fuerit, potest Sacramentum Extremæ Unctionis iterum suscipere, & toties, quoties talis facta est alteratio. Primus casus clarè continetur in Concilio Tridentino *cit. ibi: Quòd si infirmi post susceptam hanc Unctionem convalescerint, iterum hujus Sacramenti subsidio utari poterunt, cum in aliud simile vitæ discrimen inciderint.* Alterum casum admittunt D. Bonaventura 4. dist. 23. p. 2. q. 4. in fine. D. Thomas ead. dist. q. 1. art. 4. & communiter alii Doctores ; cum sic moraliter censetur alia esse infirmitas. Confer Gobatum *tr. 8. de Extr. Unct. n. 887. & seqq. Tamburium ibid. lib. 6. cap. 2. §. 6. à n. 3. Clericatum eod. tit. decis. 81. n. 41. & alios communiter.*

§. II.

Praxis Confessariorum circa expositam Doctrinam.

CASUS I.

Ferdinandus Religiosus, in sua obedientia extra Claustrum commoratus, incidit in morbum lethalem ; quocirca Parochus, apud quem decubuit, suaviter ac tempestivè eum admonuit sui periculi, offerens ipsi sua ministeria, si ordinariis infirmorum

Sa-

Sacramentis ad mortem præmuniri vellet. Ille verò Religiosus infirmus, cum esset longè absens à suo Monasterio, causabatur se extra Ordinem suum confiteri non posse, eò quòd per speciales illius Constitutiones prohiberetur; alia tamen Sacramenta se omnimodis affectare ac desiderare significabat. Verùm quia insolitum hoc videbatur Parocho, ut S. Viaticum ministraretur non Confesso, etiam ab aliorum Sacramentorum administratione abstinuit, sicque Religiosus sine Sacramentis decessit, non absque admiratione populi. Queritur ergò I. An Religiosus ille rectè recusaverit Confessionem extero faciendam? II. An Parochus ei rectè denegavit reliqua Sacramenta?

RESOLUTIO.

UT iste casus notabilis (sive factus, sive fictus) debite resolvatur, sciendum est, in omnibus, Mendicantium saltem, Ordinibus, etiam in inelyta Societate Jesu, cautum esse, ne quis Religiosus professus extra Ordinem confiteatur. Quæ ordinatio, licet multis exotica, & invisa appareat, talis tamen nullo modo est; quia ex ipsa institutione Sacramenti Pœnitentiæ, quod se habet instar judicii, nemo potest valide confiteri, nisi proprio Sacerdoti, jurisdictionem fori interni in ipsum habenti, ex cap. omnis utriusque 12. de pœnit. & remiss. sed

hæc jurisdictio in personam Regularem, præsertim Ordinis Mendicantium, nulli convenit, nisi Prælato ejusdem Religionis: Consequenter hic solus, & cui ille jurisdictionem hanc commiserit vel delegaverit, quempiam illorum Religiosorum validè potest absolvere. Ne igitur vel ex ignorantia, vel ex præsumpta Prælatorum licentia, quæ ad valorem actuum non sufficit, contingeret aliquorum confessio, & absolutio invalida extra Ordinem, meritò id fuit prohibitum, accedente præsertim autoritate, & confirmatione SS. Pontificum Clementis IV. Innocentii VIII. Julii II. Clementis VII. & VIII. Veruntamen extremæ necessitatis articulus semper ab hac prohibitione censebatur exceptus, prout eundem etiam expressè excepit Clemens IV. in Mari Magno, ut habetur in Monumentis Ordinum; & clarè sequitur ex Concilio Tridentino, quod *sess. 14. cap. 7.* indefinitam, universalem, & irrestrictam dat facultatem omnibus Sacerdotibus *quoslibet pœnitentes* in mortis articulo vel periculo à quibusvis peccatis absolvendi. Unde dictus Religiosus fuit in malo supposito, quòd sibi non liceat in eo articulo extra Ordinem confiteri; cum statutorum conditoribus de hoc nihil inciderit, & oppositum expressè pro Prædicatoribus & Minoribus concesserit.

Six-

Sixtus IV. ut videre est apud Rodriquez tom. 1. QQ. RR. quest. 62. art. 6. Per quæ patet responsio ad primum quæsitum.

Ad alterum, docet P. Gobat tr. 6. Theolog. Experim. num. 352. à gravi noxa excusari eum, qui graviter decumbens, nollet confiteri, eò quia ab ultima Confessione, antè trimestre peracta, nullius gravis peccati se reum sciret, additque, tali infirmo Viaticum & Extremam Unctionem non esse denegandam; quò clypeò etiam se præfatus Religiosus Ferdinandus tueri potuisset, & Sacramenta reliqua etiam non confessus, ne contra propriam agat conscientiam, postulare. At ex opposito stat communis fidelium praxis & consuetudo, quâ nulli, nisi priùs Sacramentaliter confesso, S. Viaticum solet porrigi; unde hac consuetudine nixus D. Parochus, erroris redargui non potest, quòd confiteri nolenti etiam Sacrum Viaticum denegaverit; Ideòque saltem, ne populo daretur scandali occasio, debuisset se ille Religiosus ad sacram exomologesin, resolvere, sciens utique, præceptum naturale evitandi scandali magis urgere, quàm quascunque Ordinum Constitutiones, utpote juris merè positivi. Quòd autem etiam Extremam Unctionem, ad quam Confessio determinatè non exigitur, sed solus status gratiæ, etiam contritione comparabilis,

bilis, denegaverit, non videtur rectè factum; cùm videamus istud Sacramentum etiam sensu destitutus, sicque actualiter non dispositis, conferri. Latiùs hunc casum deduxi; quia scio multos discursus, etiam à doctis, de ejus contingentia saltem possibili hìc illic institutos.

CASUS II.

Geminianus Parochus, cùm catellum à rabido cane defenderet, ipse ab eodem lethali morfu exceptus, & venenatâ materiâ infectus fuit. Unde in vicinam civitatem delatus, rem aperit Medico, qui malum jam incurabile factum estimans, suadet illi, ut ocyùs rem suam disponeret, & ad mortem omni momento expectandam se prepararet. Obsecutus Geminianus, confert se ad PP. Carmelitas ibi degentes, conscientiam suam cum intensissimo dolore exonerat, statimque à Patribus petit tum sacrò Viaticò ad ultimum agonem muniri, tum S. Oleò tanquam fortis athleta inungi. Ut petiit, factum, nec gressum è Monasterio posuit, cùm jam horrida rabie correptus, inter dolores sevissimos animam efflavit. Ità recordor mihi narratum, cùm adhuc in Ordinis tyrocinio versarer. An omnia rectè facta?

RE-

RESOLUTIO.

Rectissimè; quia Geminianus, cum nè¹⁰⁹ momento quidem securus fuerit à rabie eum correptura, non poterat prudenter expectare adventum alterius Provisoris, è statu Ecclesiastico, sed meritò prope-
ravit, ut quàm citissimè ei provideretur. Nec dicti Regulares sibi timere debebant de Censura incurrenda; cum nullo jure prohibeantur SS. Sacramenta apud ipsos infirmatis ministrare, ubi periculum est in mora; ut patet per dicta superiùs. Quòd si etiam à me quæras, an dictus Parochus potuerit, vel debuerit in præfata Ecclesia Regularium sepeliri? Respondeo sub distinctione, quòd potuerit, & debuerit, si ibi elegerit sepulturam; secùs, si non elegerit: quam responsonem juribus firmare possem, si scribendi ratio id permitteret.

CASUS III.

Hesichius subitanè apoplexià tactus, in momento omnibus quasi sensibus destituitur; firmiter tamen sibi persuadet, periculum non esse tantum, ut ad Sacramenta recipienda teneretur. Unde nec de Confessione quid vult audire, nec de S. Viatico, nec de Extrema Unctione, & cum nihilominùs Sacerdos cum sacro Oleo, ipsum inun-

tu.

Eturus adveniret, ille vires omnes, quas potest, opponit, & caput in omnem partem ventilat, satis ostendens animum suum contrarium. Quid de hac Unctione sentiendum?

RESOLUTIO.

110 **S**entio, quòd ista inunctio fuerit invalida, & sine effectu; quia juxta omnes ad validam Sacramentorum susceptionem ex parte adulti requiritur voluntas habitualis, ad minus implicita, & interpretativa; sed Hesichius hic & nunc non habuit talem voluntatem, sed contrariam non recipiendi hoc Sacramentum, quantum ab externis dijudicari potuit. Nec juvat, quòd hæc resistentia orta fuerit ex falsa persuasione, nullum subesse mortis periculum; nam ex hoc nihil aliud sequitur, quàm quòd præter illam efficacem nolitionem hic & nunc recipiendi Sacramentum, habuerit etiam inefficacem, & conditionatam voluntatem recipiendi, si adesset periculum, quæ tamen in concursu prioris nolitionis efficaci videtur insufficientis.

§. III.

Actus Præparationis ad Sacramentum Pœnitentiæ.

111 **O** DEUS meus! quantum recessi à te summo bono, ultimo omnium creaturarum fine!
quan-